

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΑΠΟΦΑΣΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ
της προσφυγής υπ' αριθ. 33925/02
την οποία κατέθεσε ο Α Κ
κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συγκροτηθέν την 28-10-2004 από τμήμα απαρτιζόμενο από τους δικαστές:

P. LORENZEN, *Πρόεδρος,*

K.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

F. TULKENS,

N. VAJÍĆ,

S. ΒΟΤΟΥΧΑΡΟΒΑ,

A. ΚΟΒΛΕΡ,

K. ΗΑΪΪΕΒ,

και από τον S. ΝΙΕΛΣΕΝ, *Γραμματέα του Τμήματος.*

Έχον υπ' όψη την προρρηθείσα προσφυγή η οποία εισήχθη την 04-09-2002.

Έχον υπ' όψη την απόφαση του Δικαστηρίου περί εφαρμογής του άρθρου 29 § 3 της Συμβάσεως και συνεξετάσεως του παραδεκτού και της ουσίας της υποθέσεως.

Έχον υπ' όψη τις παρατηρήσεις τις οποίες υπέβαλε η εναγόμενη Κυβέρνηση και την αντίκρουση του προσφεύγοντος.

Αφού διασκέφτηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ο προσφεύγων Α Κ, Έλληνας υπήκοος, ο οποίος γεννήθηκε το 1938 και διαμένει στην Αθήνα. Εκπροσωπείται ενώπιον του Δικαστηρίου από τον Δικηγόρο Θηβών Ι. Κτιστάκη. Η εναγόμενη Κυβέρνηση εκπροσωπείται από την πληρεξούσια του εκπροσώπου της, Γ. Σκιάνη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Τα πραγματικά περιστατικά, όπως εκτίθενται από τους διαδίκους, έχουν εν περιλήψει ως εξής:

Τη 16-12-1996, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αίτηση, με την οποία ζητούσε να καταδικασθεί το Ελληνικό Δημόσιο να του καταβάλει επίδομα 120 000 δραχμών (352 ευρώ περίπου).

Τη 15-04-1998, το δικαστήριο απέρριψε την αίτηση (απόφαση 1404/1998).

Την 20-10-1998, ο προσφεύγων εφεσίβαλε την απόφαση αυτή.

Την 21-04-2000, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών απέρριψε την έφεση (απόφαση 3249/2000).

Τη 15-11-2000, ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση αναιρέσεως.

Τη 13-03-2002, με την υπ' αριθ. 1172/2002 πράξη, το Συμβούλιο της Επικρατείας διαπίστωσε ότι ο προσφεύγων είχε παραλείψει να υποβάλει υπόμνημα εις επίρρωση της αιτήσεως αναιρέσεως την οποία είχε καταθέσει και ότι το ύψος της διαφοράς ήταν κατώτερο των 2 000 000 δραχμών (5 870 ευρώ περίπου). Ως εκ τούτου, το ανώτατο δικαστήριο κήρυξε τη δίκη κατηργημένη, συμφώνως προς τον Νόμο 2944/2001 : ο νόμος αυτός, ο οποίος δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. της 8^{ης} Οκτωβρίου 2001, αποκλείει την εκδίκαση από το Συμβούλιο της Επικρατείας διαφορών το ύψος των οποίων είναι κατώτερο του προαναφερομένου ποσού.

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

1. Επικαλούμενος το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως, ο προσφεύγων παραπονείται για τη διάρκεια της διαδικασίας.

2. Επικαλούμενος το άρθρο 13 της Συμβάσεως, ο προσφεύγων παραπονεείται επίσης για το γεγονός ότι στην Ελλάδα ουδέν δικαστήριο υφίσταται, ενώπιον του οποίου θα ηδύνατο να προσφύγει λόγω της υπερβολικής διάρκειας της διαδικασίας.

3. Επικαλούμενος το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Συμβάσεως, ο προσφεύγων παραπονεείται τέλος για παραβίαση του δικαιώματός του στον σεβασμό της περιουσίας του.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Ο προσφεύγων παραπονεείται ότι η διάρκεια της σχετικής προς την υπόθεσή του διαδικασίας υπήρξε υπερβολική. Παραπονεείται επίσης ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσφέρει στους ενδιαφερόμενους πραγματική προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 13 της Συμβάσεως, η οποία θα τους επέτρεπε να παραπονεθούν για τη διάρκεια διαδικασίας. Επικαλείται τα άρθρα 6 § 1 και 13 της Συμβάσεως.

Το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως ορίζει σχετικά τα εξής :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δίκαια (...) εντός λογικής προθεσμίας, από (...) δικαστήριο, το οποίο (...) θα αποφασίσει (...) επί των αστικής φύσεως δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του (...)»

Το άρθρο 13 της Συμβάσεως ορίζει ότι :

«Κάθε πρόσωπο του οποίου τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που αναγνωρίζονται στη (...) Σύμβαση παραβιάστηκαν, έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίαση διαπράχθηκε από πρόσωπο που ενεργεί κατά την άσκηση των δημοσίων καθηκόντων του.»

Η Κυβέρνηση δηλώνει ότι η διάρκεια της διαδικασίας δεν υπήρξε υπερβολική και ότι τα επιληφθέντα της υποθέσεως δικαστήρια απεφάνθησαν εντός λογικών προθεσμιών. Προσθέτει δε ότι θα έπρεπε ο προσφεύγων να ενεργήσει τα δέοντα προς επίσπευση της διαδικασίας.

Η χρονική περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπ' όψη, άρχισε τη 16-12-1996, ημερομηνία κατά την οποία επελήφθη της υποθέσεως το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, και έληξε τη 13-03-2002, με την υπ' αριθ. 1172/2002 πράξη του Συμβουλίου της Επικρατείας. Διήρκεσε, επομένως, πέντε έτη, δύο μήνες και είκοσι οκτώ ημέρες, για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

Το Δικαστήριο υπομιμνήσκει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται βάσει των ιδιαιτέρων περιστάσεων της υποθέσεως και των κριτηρίων τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία του, όπως, ειδικότερα, η πολυπλοκότητα της υποθέσεως, η συμπεριφορά των προσφευγόντων και η συμπεριφορά των αρμοδίων αρχών, ως και οι συνέπειες της διαφοράς όσον αφορά τους ενδιαφερόμενους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά της Γαλλίας* [GC], n° 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε ιδιαίτερη πολυπλοκότητα και ότι ο προσφεύγων δεν συνέβαλε στην επιμήκυνση της διαδικασίας.

Όσον αφορά τη συμπεριφορά των επιληφθέντων δικαστηρίων, το Δικαστήριο υπομιμνήσκει ότι μόνον οι καθυστερήσεις, για τις οποίες ευθύνεται το Κράτος, δύνανται να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι δεν τηρήθηκε η «λογική προθεσμία» (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Proszak κατά της Πολωνίας*, απόφαση από 16 Δεκεμβρίου 1997, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-VIII, σελ. 2774, § 40).

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι δικαστικές αρχές επέδειξαν επιμέλεια καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Το Δικαστήριο επισημαίνει ειδικότερα ότι η διαδικασία ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου διήρκεσε ένα έτος, τρεις μήνες και τριάντα ημέρες. Ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου, η διαδικασία διήρκεσε ένα έτος, έξι μήνες και μια ημέρα. Όσον αφορά τη διαδικασία ενώπιον του Αρείου Πάγου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το ανώτατο δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του εντός ενός

έτους, τριών μηνών και είκοσι οκτώ ημερών από της ημερομηνίας κατά την οποία επελήφθη της υποθέσεως. Αυτές οι χρονικές περίοδοι δεν επιδέχονται κριτική.

Βάσει των ανωτέρω, το Δικαστήριο εκτιμά, όσον αφορά ειδικότερα τη συνολική διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας, ότι εν προκειμένω, η δικαιοσύνη δεν «απονεμήθηκε με καθυστερήσεις ικανές να θίξουν την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία της» (*Katte Klitsche de la Grange κατά της Ιταλίας*, απόφαση από 27 Οκτωβρίου 1994, série A n° 293-B, σελ. 39, § 61).

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η αιτίαση αυτή είναι προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Συμβάσεως, και πρέπει να απορριφθεί συμφώνως προς το άρθρο 35 § 4.

Εξ άλλου, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 13 απαιτεί εσωτερική προσφυγή μόνο για τις αιτιάσεις οι οποίες δύνανται να θεωρηθούν «υπερασπίσιμες» όσον αφορά τη Σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, *Powell και Rayner κατά του Ηνωμένου Βασιλείου*, απόφαση από 21 Φεβρουαρίου 1990, série A n° 172, σελ. 14, § 31, *Keleş κατά της Τουρκίας* (déc.), n° 36682/97, 29 Ιανουαρίου 2002). Όμως, στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η βασιζόμενη στο άρθρο 6 § 1 αίτηση του προσφεύγοντος ήταν προδήλως αβάσιμη. Πρέπει, επομένως, η βασιζόμενη στο άρθρο 13 αίτηση του προσφεύγοντος να απορριφθεί και αυτή ως προδήλως αβάσιμη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Συμβάσεως.

Επομένως, πρέπει να παύσει η εφαρμογή του άρθρου 29 § 3 της Συμβάσεως και να μη γίνει δεκτή η προσφυγή κατά το μέρος αυτό.

2. Ο προσφεύγων παραπονείται επίσης ότι παραβιάστηκε το δικαίωμά του στον σεβασμό της περιουσίας του, δικαίωμα το οποίο εγγυάται το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Συμβάσεως. Στη συνέχεια, δήλωσε ότι επιθυμεί να παραιτηθεί της αιτιάσεως αυτής.

Το Δικαστήριο συμπεραίνει ότι ο προσφεύγων δεν επιθυμεί πλέον να διατηρήσει την αιτίαση αυτή, κατά την έννοια του άρθρου 37 § 1 α) της Συμβάσεως. Εκτιμά εξ άλλου ότι ουδεμία ιδιαίτερη περίπτωση σχετική προς τον σεβασμό των δικαιωμάτων τα οποία εγγυάται η Σύμβαση και τα πρωτόκολλά της δεν απαιτεί την περαιτέρω εξέταση της εν λόγω αιτιάσεως (Άρθρο 37 § 1 *in fine*).

Ως εκ τούτου, πρέπει, κατά το μέρος αυτό, να διαγραφεί η προσφυγή από το πινάκιο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

Αποφασίζει να διαγράψει από το πινάκιο τη βασιζόμενη στο άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Συμβάσεως, αιτίαση.

Δεν κάνει δεκτή την προσφυγή κατά τα λοιπά.

[υπογραφή :]

/ Søren NIELSEN /

Γραμματέας

[υπογραφή :]

/ Peer LORENZEN /

Πρόεδρος

[Σφραγίδα του Δικαστηρίου]

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο υπηρεσιακό έγγραφο στη Γαλλική γλώσσα.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ